

Літаратура і мастацтва

ОРГАН МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ І ПРАПЕТАРЫ СЯЗОЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БССР

№ 74 (1711) Пятніца, 14 верасня 1962 года Цана 4 кап.

НЕ ДАЗВОЛІМ СЕЯЦЬ ВЕЦЕР!

Калі раніца ў твой дом прыходзіць свежымі нумарамі газет і такіх матэрыялаў, як аява ТАСС «Пакончыць з палітыкай правакацыяй», — сцены твайго дома нібы рассяюцца. І ты сам пераносішся думкамі і трымаючы на друге паўшар'е Зямлі. Куба, сястра наша, у небяспечы. Над ёю нависаў грозы ценз вайны. Куба, палымнай рэвалюцыйнай рамантычнай аўдыёзапісаванай у нас і дасягнула і дэцэ, пэні якой мы палюбілі як сваю родную. — наша Куба зноў стала аб'ектам раз'юшаных правакацый. Валуціна Заступніцкім Штатэў даўно ўжо не дае спакою Кубінская рэспубліка. Усім даўно вядомым арсеналам кантра-рэвалюцыйнага — бомбамі і калічавою рукою голанды лны хачелі б дазволіць пэню савады маладой рэспублікі, паставіць на калені кубінскі народ. І тым самым папярэдзіць усіх, хто ўдзельвае, падобна Кубе, парываў ланцугі каленіцкага прыгнёту: «Вось, маўляў, як мы ўжеем утаймоўмаць непакор-ных».

Савецкія людзі вельмі добра разумеюць, якія мэты ў аснове ўсіх ваяўнічых захадаў амеры-

канскага ўрада. Мы разумеем гэта, бо ў нашай памяці яшчэ не сцерліся падзеі рэвалюцыйна-га мінулага нашай краіны. Мы памятаем, як ішлі ў паход супраць маладой Савецкай Расіі рэакцыйныя сілы ледзь не ўсіх капіталістычных краін. Памятаем, як калісці і нас хачелі задушыць эканамічнай блака-дай. І ў нас, як сёння ў Кубы, адмаўляліся купляць тавары, адмаўляліся прадаваць нам не-адназначны і прадукцы хар-чавання. Галодная смерць пагра-жала нашым дзецям, старым, дарослым. Калі чалавек сам перажывае гэтую гора, сэрца яго заўсёды кутэж аджукнеца на бяду другога чалавека. Вось так і мы. Мы шыра спачуваем нашай сястры, рэвалюцыйнай Кубе, усім, чым можам, стара-емся памагчы ёй.

Але гэта не да спадобы аме-рыканскім імператарам. Ім леш хачелася б, каб усе кінці Кубу, прынеслі яе ў ахвяру ка-піталістычным акулам. Вось ча-му і пачынаецца бяспасная пра-вакацыйная мітусня, якая можа мець вельмі небяспечныя выні-кі.

Мы добра ведаем, што са-праўды не трактары, як гаво-рыцца ў заяве ТАСС, размешча-ны на амерыканскіх вайсковых базах ля граніц Савецка-га Саюза. Самае сучаснае ўзбра-ненне, гато-

вае па першаму нацкіс-кнопкі абрушваюць шыкалам аг-ню, трымаюць там напатаго-ва ашалеўшы напачаткі Гітлера. І таму мы падтрымліваем усе за-хавы, якія прымае наш урад, каб забяспечыць нашаму наро-ду, народу Кубы, усюму чала-вечтву спакой і бяспечнасць.

Няхай ведае аграсар, які ўдзельвае развіццё вайны, што мы не пакінем Кубу ў бядзе, што мы, савецкія людзі, сэрцам сваім пачулі і аджукнеца на за-хаві нашага ўрада. І будзем разам з урадам Савецкага Саю-за рабіць усе, каб Узброеныя сілы СССР былі гатовы нанесці ў аднаасакрушальны ўдар па аграсару. Калі розум пакіне ўрад ШІА і ён не правіць му-драсці, не зробіць добрых жэ-ст, не ўстанавіць дыпламатычныя і гандлёвыя адносіны з Кубай, не пажадае зрабіць чыярозы крок па заключэнні германска-га мірнага дагавору — пагроза вайны будзе вісець над светам.

«Мір», — як гаворацца ў заяве ТАСС, — можна забяспечыць толькі пры лавазе неад'емнага права кожнага народа на неза-лежнасць, пры строгім захаван-ні прынцыпу неўмяшчання ў а-дно з дзяржаў па ўнутраным справе другіх дзяржаў». Вось такі наш прыныц мірнага сус-навання і яго падтрымліваюць усе людзі добрай волі.

Яўген ПАЛОСІН, народны артыст БССР.

У чытальня залы Беларускай дзяржаўнай бібліятэкі ім. У. І. Леніна. Фота У. І. КРУКА.

будзь у Рэзані ці Ха-браўскай кінажыццё мисава-га пэстэ... Словам, калі ёсць якія перамены, дык адно на выхаванне све-жых пастанавіў — там перамены штоты-дзень.

Шчыра кажучы, спачат-ку ад гэтага трохі ні-жэкавае. Заўсёды ж ні-жэкавае, калі выстаўляецца, што той, каго любіш і па кім сумаваш, твай-а адсутнасці проста не-заўважы. Але здзімаю з-а выстаткі ажно-небудзь навіну, ці заходжу ў даведніцы аздадз, каб-выявіць каардынаты па-тэбнага рэдкага выдан-ня — і вось ужо адну-чэнне тавар, нібы зноў з чужога рынцыча тра-піў у сваё, нібы са-праўды толькі на годзі-ну — другую расставо-я з гэтымі сцэнамі і людзьмі, якія адказа-ваюць ці не адказваюць на маўклівы ківо.

Памятаю, знаёмы літаретар па-хваліўся мне сваім кабінетам. Пахваліўся, што ажурна паліцамі, на якіх — тры тысячы кніг. Яму сур'ёзна адказаў, што перада-мён ён, вядома, жабраў. Бо я працую ў кабінце, у якім кніг больш трох мільянаў. Вядома, я меў на ўвазе бібліятэку імя Лені-на. Не ведаю, як кажу, а мне ў гэтым рабочым кабінце працую-ца цудоўна. І справа не толькі ў тым, што тут заўсёды можна знай-сці адна на само нечаканае пы-танне, кое ўзнікне па ходу ра-боты. Не толькі ў тым, што пад-ручкі, за вельмі рэдкім выключе-нем, любя кніжка, газета, часо-піс, слоўнік. Справа яшчэ ў тым, што на рабочых настольных надзвычай добра ўплывае сама атмасфе-ра паўнае чысціні, каб на вы-пісваю, каб удзікнуць павятра, па-якім засмугае.

Зразумела за час майей адсу-тнасці нічога не мянялася. Зво-нуку цішыню ў залах перанеж-на пераўвасе толькі шматлікімі старонка. Знаёмы чытачы кі-ваюць так, нібы мы быліся га-даўню-другую неадзі. Іны ж з іх не атывае, хоць і ўтвораў у мой твэр шырока расшлішчэ-ні вачыма — гэты недзе далёка, недзе там, куды завала ў кніж-ка, ад якой ён апаўвае. Дзю-жы чорных халатах прыносяць з кнігасховішча бязмы казакан-най літаратуры — ад тэўшчыных фе-лінтаў стагадовай даўнасці да-толькі што вышпуншаны дзе-не-

патураеш лянцо свайго ўласна-га мозгу, што заката даўга пра-гледз «Крэкадзіл» ці «Савецкі экран», бярэцца за работу, дзеля-ако ў бібліятэку прыйшоў — і-вось ужо нікога вакол не бачыш і нічога не чуеш. А што яшчэ па-раўнае з асаладой гэтага адчу-вання.

Я КРАНА суды ні збіраюся, па-раўнае з асаладой гэтага адчу-вання. Яшчэ выйш — зала навуковых работнікаў. Побач — кабінет ма-стацтва, якім прагне цікавацца дэ-лёка не адны толькі работнікі ма-стацтва. Па суседству, у но-вым, вельмі зручным будынку, будоўніцтва ажно неўвабаве бу-дзе канчаткова завершана, — аддзел Беларускай літаратуры і бібліятэкаў. Ёсць яшчэ метады-чны кабінет, маладзёжная чы-тальня, хатні аб'ект — ды, я нават усё не называю. Паўтарю-толькі, што маштаб работ бі-бліятэкі — найцудоўнашая ілю-страцыя да таго, наколькі выра-сла, пашырылася і палібілася культаура богам і людзьмі за-быта калісці Паўночна-Заходня-га Краю Расійскай імперыі.

Я люблю назіраць за навед-вальнікамі кленінікі. За нясме-лівымі дэзавіліскамі і дэзаві-ліскамі, якія, ўпершыню пры-шэйшы суды, з пашанай пры-гледзеца да шыльдачак на дзверях і локмі юначымі гласамі про-сіль у работнікаў даведча-на-ліграфічнага аздадз «усё» пра Карэгіна.

За студэнтамі — перш-шкурнікам і, якія позіркамі, поўнымі зай-драдзі, пра-вадзяць дып-ломніку, што ўпэўнена ўва-ходзяць у ад-ведчыя для іх спецыяльны па-кой... За ветэ-ранамі, нека-тымі з якіх вы-ходзяць у бібліятэку штодзёна і, бадай, толькі ж часу, калі за-мкніш, прыводзяць у курцыні-мскі дыскі і спрак... За закаханымі — іх тут няма і, да-льбог жа, пазнаць іх не так цяжка, як ім, вельмі, здаецца...

Многіх, вельмі многіх чыта-чаў ведаю «бібліятэка» — пра-шу дараваць гэтае назірабнае сло-ва, ўтвора — ужо няма гадоў. І ёсць срод іх такіх, што не-маёй памяці прыходзілі суды і-смельны дэзавіліскамі ці пер-шкурнікам, потым рабіліся ста-лымі наведальнікамі чыталь-навуковых работнікаў ці белару-скай літаратуры і бібліятэкі, а-потым — потым і чытай іх про-завы на вокладках кніжкі, што-выстаўлялі ў вітрыне навін. Думкі, меркаванні, пошукі, доў-гія працы над дэзавіліскамі і са-тэніямі тамоу, прынесены даўна-мі з кінаасоважы, — у выглядзе-но-вай кніжкі суды ж, у кінаасова-жы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

амаць не мела бібліятэка ў пер-шыя гады існавання. Яшчэ выйш — зала навуковых работнікаў. Побач — кабінет ма-стацтва, якім прагне цікавацца дэ-лёка не адны толькі работнікі ма-стацтва. Па суседству, у но-вым, вельмі зручным будынку, будоўніцтва ажно неўвабаве бу-дзе канчаткова завершана, — аддзел Беларускай літаратуры і бібліятэкаў. Ёсць яшчэ метады-чны кабінет, маладзёжная чы-тальня, хатні аб'ект — ды, я нават усё не называю. Паўтарю-толькі, што маштаб работ бі-бліятэкі — найцудоўнашая ілю-страцыя да таго, наколькі выра-сла, пашырылася і палібілася культаура богам і людзьмі за-быта калісці Паўночна-Заходня-га Краю Расійскай імперыі.

Я люблю назіраць за навед-вальнікамі кленінікі. За нясме-лівымі дэзавіліскамі і дэзаві-ліскамі, якія, ўпершыню пры-шэйшы суды, з пашанай пры-гледзеца да шыльдачак на дзверях і локмі юначымі гласамі про-сіль у работнікаў даведча-на-ліграфічнага аздадз «усё» пра Карэгіна.

За студэнтамі — перш-шкурнікам і, якія позіркамі, поўнымі зай-драдзі, пра-вадзяць дып-ломніку, што ўпэўнена ўва-ходзяць у ад-ведчыя для іх спецыяльны па-кой... За ветэ-ранамі, нека-тымі з якіх вы-ходзяць у бібліятэку штодзёна і, бадай, толькі ж часу, калі за-мкніш, прыводзяць у курцыні-мскі дыскі і спрак... За закаханымі — іх тут няма і, да-льбог жа, пазнаць іх не так цяжка, як ім, вельмі, здаецца...

Многіх, вельмі многіх чыта-чаў ведаю «бібліятэка» — пра-шу дараваць гэтае назірабнае сло-ва, ўтвора — ужо няма гадоў. І ёсць срод іх такіх, што не-маёй памяці прыходзілі суды і-смельны дэзавіліскамі ці пер-шкурнікам, потым рабіліся ста-лымі наведальнікамі чыталь-навуковых работнікаў ці белару-скай літаратуры і бібліятэкі, а-потым — потым і чытай іх про-завы на вокладках кніжкі, што-выстаўлялі ў вітрыне навін. Думкі, меркаванні, пошукі, доў-гія працы над дэзавіліскамі і са-тэніямі тамоу, прынесены даўна-мі з кінаасоважы, — у выглядзе-но-вай кніжкі суды ж, у кінаасова-жы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

НЕ ПА СЛУЖБЕ — ПА ДУШЫ...

Я. ДАНСКАЯ

РАЕННЫ аддзел куль-туры... Гэта цэнтр усёй культурна-масавай рабо-ты ў раёне, своеасаблівы штаб, дзе нараджаюцца новыя цікавыя справы і задумкі. Мне даводзілася знаёміцца з работай многіх аддзелаў культуры. Ці ўсе яны працуюць як слёд?

Вось прыехаў загадчык ад-дзела культуры ў клуб. Яго ча-каюць там. Кіраўнік жа аддзела абавязкова расказаў пра но-вае, паможа добрай парадаў, а-там — і справы пойдуча лепш.

Але часам даводзіцца сустра-кацца з адваротным. Яшчэ не паспеў загадчык выйсці з машы-ны, не паспеў прывітацца з ча-лавекам, як адразу пачалося ўчышчэнне:

— Чаму гэта ў цябе, тавары-ш, дошкі паказчыкаў сацпа-борніцтва няма? Можна я за ця-бе гэта буду рабіць? — дакве-рае клубнага работніка. — І-самознішчэньні ў заняпадзе. Непара-дак. Катэрыжы папярэдняе: трэба неадкладна ажыццявіць ра-боту. Ну, а як у цябе кнігі? Ка-таюць? Давалі кнігу да кожнага двара? Не? Дрэнна, вельмі-дрэнна. Дзе ж твой актыў?

І ніякага клопату няма тако-му загадчыку да таго, што мо-жна давесці кнігу нават да ко-жнага дарослага жыхара, а са-праўдных кнігалюбаў не мець ніводнага, а можа быць такое, што «кнігу не давалі», а ў бі-бліятэцы будучы чытачы, для-ако кнігі — самы валькі суд на-зямлі.

Што можна адказаць на гэты паток дакору, калі цябе нават не слухаюць, а гаворыць проста па звывцы, па інерцыі? Няхай-памятае, небарака, што прыві-таўла начальства. Яно па га-лоўцы не глядзіць, смея ўскры-вае недахопы.

І кожны прыезд — гэта чар-говая «напачатка», чарговая зья-вага чалавека. Што даць ра-ботніку культуры падобны ві-зіт? Можна з упэўненасцю ска-заць, што карысць з такога ві-зіту ні на проці. А за дзень-дзень можна абсталяваць ледзь-не цэлы раён, пабываць у мно-гіх клубы і бібліятэках. Гэта ж-дусім не цяжка — наліцеў ні-бы гром з яснага неба і далей у дарогу.

У мяне спытаюць: дзе ж та-кое было? З болам у сэрцы мо-жна сказаць — і ў Брэсцкай, і ў Мінскай абласцях, і на Ві-цебшчыне, і на Магілёўшчыне. Гастраблёўства яшчэ мае месца і яго трэба вышпачаць.

НІЗМЕННЫ спадарожнік-гастралёўства — аб'ява-набасць, чэрстваць да-чалавеча, няўвага да новых з'яў, якія нараджаюцца ў на-шым жыцці. Вось працуюць у-Каміянскім раёне вольнікі энту-зіясты культурна-асветнай ра-боты кінамеханік У. Наумук, за-гадчык Міналеўскага сельска-га клуба М. Цімафейчук, зага-дчыца Дамітровіцкага сельска-га Дома культуры А. Павочны.

Ці ведае, сянак, кінаме-ханік А. Анісевич, які ўсё яшчэ не выконвае сваіх планаў, як працуе Наумук? Не, не ведае. А вось пабыўшы некаль-кі дзён у Наумука і на свае-вочы пераканаўся б, як трэба па-спраўдзіць працаваць. На-сваім вельаследзе Уладзімір Пракопавіч перавозіць усю сваю тэхніку гаспадарку, а змой — на санках, ніколі не патрабую-чы ад калгаса транспарту. Тры-чатыры разы на ты-дзень у конным населеным пункце дэманструе кінафільмы. Два гады ён працуе на апарату-ры без рамонту, а калі што па-дзецца — сам зробіць. Летам-ставіць сямейна на двары, а для-механістаў — у майстэрні ці ў полі. Планы сістэматычна-перавыконвае.

Уладзімір Пракопавіч блізка да сэрца прымае справы родна-га калгаса. Летась ён заробіў у-калгасе больш ста працэдзён. Працаваў на трантары і ўсёды, дзе толькі патрэбны былі яго сіла і ўмелства. І сёння пама-гаў калгасу і сёньні і бара-наваць. Ці ж гэта не прыклад, варты самага шырокага пера-важання? Тым не менш пра-вадзіць Уладзімір Наумук ма-да ў кінамеханіку. Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Вал-дзеву, Н. Марозаву і І. Мель-ніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Усё справа, відаць, у тым, што аддзел культуры і ў пры-ватнасці, наменік загадчыка па-кіно А. Куляшоў змывае ў та-кім становішчы і не здолеў да-магчыся, каб кожная кіна-ўстаноўка сістэматычна вы-конвала план, не здолеў вопыт-мажы сельскага эканаміста свайго раёна зрабіць здымкі кожна-га кінамеханіка. У аддзеле за-былі тую простую ісціну, што-трэба кінапланіфікацыі і пама-гаць кожнаму работніку культуры.

Дрэнна, сянак, ідуць спра-ва ў кінамеханіку. Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Валдзеву, Н. Марозаву і І. Мельніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

Пабачнымі аскам ухвяду ў гэтую «святую» залу, у вільна-памяшканне кіта-скае, катэрыжы забароне-ны. Але краем вока мне ўда-е-ся ўсё-такі некалькі разоў па-глядзець на шэрагі высаві-шчы, і прыходзяць. Прыходзяць, каб калі-небудзь, сваю чаргу, быць аднесенымі ў чытальную за-лу і выйняць новае думкі і да-лейшыя пошукі.

У БАБРУЙСКім раёне становіцца тое ж самае. План абслугоўвання сельскага насельніцтва з месца-ў у месца не выконваецца. Можна ў гэтым вінаваты гледа-чы, якія не цікавяцца кінаме-стацтвам? Не хочуч наведваць-кіно? Грэх нават падумаць та-кое. Кіно на вёсцы — самы на-пулярны від мастацтва, і гледа-чы скардзяцца, калі кінамеханік-рэдка да іх прывізае.

Аб сапраўдных клопатах кі-намеханіка пра гледачы свед-чыць высакародны пачынае Ва-сіля Карівава, які абавязваўся-выконваць гадавы план за дзе-сяць месцаў. Добра сабе пака-залі малады кінамеханік, што-працуюць толькі першы год Я. Горбелі, А. Мельнічонак і М. Шах. Перасоўва ў Прадвіль-скім сельскім Савеце раней ні-колі не выконвала планаў, а-ўздыс за справу А. Мельнічо-нак і адразу вынікі сталі ін-шыя. І Марыя Шах, працуючы ў вёсцы Арэхава, даказала, што-няма дрэнных маршрутаў, ёсць-дрэнныя аб'явавыя работнікі. Не папярэджі ніколі не вы-конваў план, і п'янаваў. А-прышла Марыя — адкуль-толькі гледачы ўздыс! Дзя-чына нічога знаходзіць удзельнічаць у мастацкай са-модзейнасці. Чым жа можа тады-апраўдана кінамеханікам Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Вал-дзеву, Н. Марозаву і І. Мель-ніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Усё справа, відаць, у тым, што аддзел культуры і ў пры-ватнасці, наменік загадчыка па-кіно А. Куляшоў змывае ў та-кім становішчы і не здолеў да-магчыся, каб кожная кіна-ўстаноўка сістэматычна вы-конвала план, не здолеў вопыт-мажы сельскага эканаміста свайго раёна зрабіць здымкі кожна-га кінамеханіка. У аддзеле за-былі тую простую ісціну, што-трэба кінапланіфікацыі і пама-гаць кожнаму работніку культуры.

Дрэнна, сянак, ідуць спра-ва ў кінамеханіку. Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Валдзеву, Н. Марозаву і І. Мельніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Усё справа, відаць, у тым, што аддзел культуры і ў пры-ватнасці, наменік загадчыка па-кіно А. Куляшоў змывае ў та-кім становішчы і не здолеў да-магчыся, каб кожная кіна-ўстаноўка сістэматычна вы-конвала план, не здолеў вопыт-мажы сельскага эканаміста свайго раёна зрабіць здымкі кожна-га кінамеханіка. У аддзеле за-былі тую простую ісціну, што-трэба кінапланіфікацыі і пама-гаць кожнаму работніку культуры.

Дрэнна, сянак, ідуць спра-ва ў кінамеханіку. Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Валдзеву, Н. Марозаву і І. Мельніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Усё справа, відаць, у тым, што аддзел культуры і ў пры-ватнасці, наменік загадчыка па-кіно А. Куляшоў змывае ў та-кім становішчы і не здолеў да-магчыся, каб кожная кіна-ўстаноўка сістэматычна вы-конвала план, не здолеў вопыт-мажы сельскага эканаміста свайго раёна зрабіць здымкі кожна-га кінамеханіка. У аддзеле за-былі тую простую ісціну, што-трэба кінапланіфікацыі і пама-гаць кожнаму работніку культуры.

Дрэнна, сянак, ідуць спра-ва ў кінамеханіку. Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Валдзеву, Н. Марозаву і І. Мельніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Усё справа, відаць, у тым, што аддзел культуры і ў пры-ватнасці, наменік загадчыка па-кіно А. Куляшоў змывае ў та-кім становішчы і не здолеў да-магчыся, каб кожная кіна-ўстаноўка сістэматычна вы-конвала план, не здолеў вопыт-мажы сельскага эканаміста свайго раёна зрабіць здымкі кожна-га кінамеханіка. У аддзеле за-былі тую простую ісціну, што-трэба кінапланіфікацыі і пама-гаць кожнаму работніку культуры.

Дрэнна, сянак, ідуць спра-ва ў кінамеханіку. Я. Вінакурава, В. Хаміну, М. Валдзеву, Н. Марозаву і І. Мельніку, якія «ўмураюцца» так «працаваць», што план выкон-ваюць ледзь-ледзь напалавіну.

Усё справа, відаць, у тым, што аддзел культуры і ў пры-ватнасці, наменік загадчыка па-кіно А. Куляшоў змывае ў та-кім становішчы і не здолеў да-магчыся, каб кожная кіна-ўстаноўка сістэматычна вы-конвала план, не здолеў вопыт-мажы сельскага эканаміста свайго раёна зрабіць здымкі кожна-га кінамеханіка. У аддзеле за-былі тую простую ісціну, што-трэба кінапланіфікацыі і

Мінскі раён.

«Беларусь» гуляе кяроўна.

НІДАЧНА я прачытаў у газеце артыкул «Ш усё мы ведаем пра Скарыну?» — і са-
ма гэтае пытанне выклікала ў мяне яшчэ цэлы шэраг пытанняў падобнага ж характэру. А ці усё мы ведаем пра выдатнага беларускага культуры дзеяча мінюлага Сымона Буднага? А ці сапраўды ўдзяльні-
чаў у паўстанні 1963 года Францішак Багушэвіч? А хто аўтар «Тараса на Парнасе»?

І яшчэ падумаў аб тым, што калі б падобныя пытанні ў адноснах да нашай роднай літаратуры можна было ставіць толькі да падзей далёкага гістарычнага перыяду, то тут яшчэ як быццам можна на спадчыну часу, на афіцыйны пераходзіць, што існавалі да Кастрычніка 1917 года, адносна вывучэння праблем культуры беларускага народа.

Але як ні даўна, а гэтае «ці усё мы ведаем?» узнікае і тады, калі мы звяртаемся да фактаў і падзей, удзяльнікамі якіх былі людзі, якія зараз у росквіце сваіх жыццёвых і творчых сіл.

Сапраўды, што ведалі мы аж да апошняга часу аб літаратурным працэсе ў Беларусі ў першы паслярэвалюцыйны перыяд, у перыяд дзяцінства, пачатку трыццаціх гадоў? Грубейшыя парэшны рэвалюцыйнай законнасці ў перыяд культуры Сталіна мелі трагічны вынік для лёсу вялікага атрада нашых пісьменнікаў. На цэлыя дзесяцігоддзі была выключана і іх творчасць. Пасля выкрыцця культуры асобы, калі неба стала чыстым над усімі прастоімі нашай жывіцы, у тым ліку і над імі літаратуры, у нас усё німае зроблена для ўзнаўлення аб'ектываў карыны літаратуры і паэзіі. Тут першы раз усё мае стварэцтва значнае выданне твораў рэабілітаваных пісьменнікаў, з'яўляецца артыкулаў аб іх жыццёвым і творчым шляху.

Але для стварэння прайздвой карыны жывога літаратурнага працэсу неабходны грунтоўныя, смелыя даследаванні аб сутнасці гэтага працэсу, аб тэндэнцыях яго развіцця. І ў гэтым плане на адно з галоўных месцаў вышываецца прадаўжае, аб'ектыўнае асвятленне ўзнікнення і дзейнасці літаратурных арганізацый і групавак у Беларусі ад першых паслярэвалюцыйных год аж да стварэння Саюза пісьменнікаў БССР «Маладняк», «Узвышша», «Полымя», БелАПІ, пралетарска-сялянскай літаратурнай суполкі «Пробіск», «Беларуская літаратурна-мастацкая камуна». За гэтымі назвамі — кіпенне і амаганне вялікіх грамадскіх і грамадзянскіх страстей, барацьба, спрэчкі, непрымірныя тэндэнцыі.

Аб літаратурных арганізацыях у нас часцей за ўсё маўчалі, а калі і ўспаміналі іх, дык толькі, каб яшчэ раз напамінаць, што

Н. Глевіч. «Акрылёная рэвалюцыя». Выдавецтва Міністэрства вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесійнай адукацыі БССР. Мінск, 1962 г.

Выйшлі з друку

У Дзяржаўным выдавецтве Беларусі выйшлі з друку наступныя кнігі мастацкай і музычнай літаратуры:

ЯКУБ КОЛАС. Збор твораў у дзевяці тамах. Том 6. Новая зямля. Сымон-музыкант. Падытоўка тэматэ і каментарыі М. Мухомова. Мінск. Г. Кілічэўска. Тираж 3.100 экз., стар. 540. Цана 1 руб. 68 кап.

ЯКА БРЫЛІ. Працяг размовы. Апазданні, замяшчэнні, прысуды. Мінск. П. Кілічэўска. Тираж 7 тыс. экз., стар. 224. Цана 20 кап.

МІКАС МІШАРА. Мал аэрыял краліа. Выбраныя. Прадмова Н. Глевіча. Мінск. П. Кілічэўска. Тираж 3.500 экз., стар. 492. Цана 98 кап.

МІКОЛА КОРЗУН. Жыны куток. Апазданні. Для маладога ўзросту. Мінск. М. Апенюкова. Тираж 10 тыс. экз., стар. 32. Цана 5 кап.

РЫГОР ХАЦКЕВІЧ. Наш люты млас. Вершы. Для сярэдняга ўзросту. Мінск. П. Уласевіч. Тираж 8 тыс. экз., стар. 40. Цана 7 кап.

Пасля таго, як выступіла наша газета

25 мая г. г. у газеце «Літаратура і мастацтва» быў змешчаны артыкул «Ордэр на званавы». У ім гаварылася аб кепскіх кватэрных умовах, у якіх жыў удзяльнік Айчынай вайны, віцебскі шафёр, інвалід П. М. Бруеў, у тэксце расказвалася пра бюракратычны цеганіну, з якой тав. Бруеў да-
валялося сутыкнуцца пры вырашэнні яго жыллёвага пытання ў Ак-

«Маладняк» ці «Узвышша» былі бог ведае чым. Аб'ектыўны аналіз падняўся грубай лаянкай.

Праўда, за апошні час нашы даследчыкі — літаратуразнаўцы зрабілі нямаля ў аднаўленні ісціны адносна некаторых літаратурных з'яў. З прац Алеся Адамовіча, Навума Пяткіна, Юліяна Пшыркова і іншых даследчыкаў чытач даведаецца шмат цікавага, праўдавага, у тым ліку і пра літаратурныя арганізацыі «Маладняк» і «Узвышша».

Але хадзя гэтыя і іншыя даследчыкі і звярталіся да літаратурных арганізацый дзецінства гадой у Беларусі, іх прай-
татары, палітыкі партыі. Аб вялікай папулярнасці «Маладняка» ў масах сведчыць хадзя б той факт, што яго філіялы існавалі і праводзілі актыўную работу не толькі ва ўсіх гарадах і буйных раённых цэнтрах Беларусі, але нават і ў многіх вёсках.

Калі знаёмішся з імёнамі пісьменнікаў, якіх уваходзілі ў «Маладняк», то робіцца відавочным, што абсалютная большасць пісьменнікаў рэспублікі, створаная дзейнасцю якіх распа-
чыналася ў дзецінства гадых, выйшла з «Маладняка». Толькі тры чалавекі — Янка Купала, Якуб Колас і Цішка Гартны — не былі членамі «Малад-

няка». Бядуля ж адзін час быў маладзюўцаў.

За кожнай старонкай даследавання адукацыі тав. адукацыі ў архівах добра вывучана і сістэматызавана фактычна і дакументальна матэрыял. Аўтар здолее адабраць з гэтага матэрыялу цікавае і патрэбнае для аргументацыі. А гэта аргументацыя тут вельмі неабходна, бо Глевіч першы з даследчыкаў з такою грунтоўнасцю і смеласцю пераадолеў неабходнае ацэнкі нашоў, гучную рыфмаваную «бурапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэсліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем традыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэвалюцыі і грамадзянскай вайны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літаратуры — літаратуры сацыялістычнага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапамог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

ДАСЛЕДАВАННЕ ПІША ПАЭТ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся іх рэальны іхны мастацтва, такі, які імажынізм, фармалізм. Калі ў першы перыяд дзейнасці «Маладняка» «бурлівы карнавал» іх паэзіі, багаты, мажорны тон увабляўся ў вершак, які і да гэтага часу не страціў свайго

значэння, то ў далейшым гэты «бурлівы карнавал» мала-пама- тавіраецца ў «благітны мяу-
нась», у ноткі песністычнага стогну, роспачы і энку.

Даследчык правільна ўскрывае прычыны крызісу маладзюўскай паэзіі, з якога так ня- лёгка было выходзіць многім маладзюўцам, асабліва такім, як Я. Пушча, А. Дудар, У. Ха-
дына, Т. Кляшторны. Вось як даследчык ўскрывае прычыны крызісу ў паэзіі Алеся Дудара: «Пэўнае ажыўленне напіталі- стычных элементаў ва ўмовах нэ-
па, цяжкасці сацыялістычнага будаўніцтва, рабочае, будзённае

Васіль БУРНОСАУ

слабыя, вучнёўскія вершы па- чынаючых аўтараў класічным твораў Янкі Купалы і Якуба Коласа. Паканаваным на пера-
наўчых прыкладах, з якой дзі-
власцю, педагогічным тактам Якуб Колас, Цішка Гартны, Змітрон Бядуля імкнуліся аб-
рачы маладзюўцаў ад памы-
лак, як трапіла яны ўскрываў безгрунтоўнасці і пустаце іх «вільных неўтаймаваных паучу-
рапу», гучную рыфмаваную «бу-
рапену», аўтар кніжкі правільна вызначае ролю старошых майстроў слова ў тагачасным літаратурным працэсе. «Пры гэтым вельмі важна падкрэ-
ліць, — піша Глевіч, — што Я. Купала, Я. Колас і І. Бядуля — гэта пераможцы. Зм. Бя-
дуля, Я. Журба, А. Гурло — пасля перамогі Кастрычніка сталі жывым уасабленнем тра-
дыцый, уасабленнем перамагання і арганічнай сувязі двух перыядаў у развіцці беларускай нацыянальнай літаратуры — дзецінства і савецкага. Заданно з прадстаўнікамі маладога пакалення, якое распачало сваю творчую дзейнасць у гадзі рэ-
валюцыі і грамадзянскай вай-
ны, гэтыя пісьменнікі выпала на долю закладаць асновы беларускай савецкай літарату-
ры — літаратуры сацыялістыч-
нага рэалізму».

Асабісты вопыт паэта дапа-
мог даследчыку ўбачыць, што за так званым наватарствам многіх маладзюўцаў ўяўляўся і

руговым Доме афри-
канской выставки
мастства, организо-
ванному мултыры
была знаменит навед-
омами старейшаго
африку I маладых

рыбакоу расказ-
малюнкі А. Скіру-
стычыны будні наф-
— калярэвая ліна-
охмана-Задэ; пра-
ую Сванецію спя-
кую песню тонкія
азіцы Д. Нодзія.

а-тэматычныя заду-
ашаюць у шырокім
А. Ушын стварыў
аб правадах», М.
творчая праца
іі», З. Хеніш ус-
х лясаварэпрацоў-
ную «Зялёнае зола-
іе — сэрцыя ліна-

яні і вірною будні
прималоючи ува-
ги мастаю. Аб
града расказавою
Ю. Няпрыва-
браса прысвечаны
аблагульненнем
маюго, аб бак у
дзедзе смеяла па
чы пера камбін-
у В. Парчускага.

мастані, уся грамад-
ства і вялікай цікавас-
выстаўкай эстам-
ной з'явілася аб-
лічны размовы по-
скай графіі.

М. СМІРНОЎ.

тывожных на-
чай у пошуках
ю, але не зна-
ходзіў... Завітаў
аднойчы сюды ся-
радні сын, але
пачырай размовы
не атрымалася.
Не цікавіўся сын,
які перажывае яго
рам, а ўсё больш
ных. Хто тут ды

у ських пацасту-
ном, чаравні, а
— сумула ў кі-
рублѣ. У хлоп-
жалі рукі да пра-
прыезду маці Ён
аў працаваць.

аі цяжка было
ру, што яго ўлас-
у лепшым, чым
нца-абібона.

лес тыя заробкі,
мог спаць спайо-
нца цяпер сам
сла прапуштаа
ю, як забіты. Ні-
де баюся. А дома,
цяпера заўсёды

Якаўлевіч нека-
радаваў на бу-
лых дамоў, а
вавялі на леса-
н завіхаецца ля
дзічнай стойкай.
Навы кран разгру-
шы што даставілі

оцка па вузка-
ер ачышчае руд-
н, габлюе. Пагляд-
ых бярвенняў не
Закуліч, што пра-
ы чалавек вельмі
шай. Ён і суды
ёй хцівасці. Звы-

два разы ў год авечак. Вакуліч—асвiтвар — сваіх «авечак» стрыг дзейнічаў з такім «авечкі» ўзбунты, як і Цубер, есцы пасялення там, дзе ідзе пачых характараў гоўка самым направаваным мета—працай.

* * *

стыя радкі і паду-
ер ужо, напэўна.
эты артыкул (ка-
э рукі) дома, бо
адчуў, якой кры-
блукаў дасюль

УЛ МЯЖЭВІЧ.
Р. К. Л. ГУБАРЭВІЧ
[атар], П. Ф. ПРЫ
[нага рэдактара]
Г. Р. ШЫРМА.
[вае глыбокае

ыходзіць
рак і пятніцу